

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălănitare pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Corespondențele sânt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Iulie-Septembrie al anului 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asigurațiune postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime să fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Iunie 1884, ași înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârșia cu espedirea foiei *).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Semne bune.

Continuăm cu partea a treia din meditariile „Viitoriului“ asupra stărei preoților și învățătorilor nostri.

III.

Vine acum rëndul să vorbim și despre datorințele statului și a guvernului față cu cler și învățătorii poporali.

Acestia, dacă sunt cu bunăvoință și cuprind însemnătatea misiunii preoților și învățătorilor poporali, mult, foarte mult pot ajuta.

Cumcă nu numai cultivarea poporului, ci și susținerea moralității zace în interesul statului nu mai puțin de cât a bisericii, aceasta ași nu mai trebuie să o dovedim. Statele, cari au negles cultivarea amendor, sau a unuia din aceste două, au plătit negligența lor amar.

Și ași vedem multe aparințe a societății omenești, cari și-au basa în necultura sau în decadența morală a poporului, și cari aparințe trec într'o gangrenă greu de vindecat. Strămoșii români au fost pătunși pre deplin de însemnătatea acestora și încă ei au pronunțat sentința de mulți repețiți și ași de toți juristi: „Quid valent leges sine moribus?“ (Ce ajung legile fără moravuri? bune!)

Nu e îndoială, că în statul nostru, cărma ace-luia recunoaște însemnătatea acestui adevăr; e con-

sciă de influința cea mare, ce o are asupra vieții statului moralitatea și cultura poporului. Au, poate vîrșurile cetățenesci, iubirea de patriă și tron în-floresc la un popor demoralizat și necult? Au poate voinicii, vitejii, cari fac gloria armatei, se nasc dintr'un popor demoralizat, enervat?

Preotul și învățătorul e, care plantează în inimele fragede acestea vîrșuri. Ei dau prima direcțiune, primul impuls, care se manifesta adese în spiritul unei generațiuni întregi. Afară de aceea preoțiunea implinesce multe funcțiuni de însemnătate pentru stat fără nici o rebonificare.

De aci urmează de sine, că statul o datoriu a contribui și din partea sa, pentru asigurarea unei existențe materiale corespunșătoare a preoților și învățătorilor.

După starea de ași, statul trebuie să o facă aceasta după părerea noastră în modurile următoare:

1. Trebuie mai întâiu să dea mână de ajutoriu, ca salariile preoților și învățătorilor să se plătească punctual, trebuie să și dea asistența pentru încasare în modul cel mai scurt și eficaș, anume în prima liniă pre calea politică, și să pedepsească aspru autoritățile politice, cari nu și implinesc aceasta detorință; mai bine ar fi să se încasaze salariile chiar cu darea dimpreună; 2. Trebuie să și facă părtași pre preoți și învățători de toate acele scutiri în privința sarcinelor publice, de cari au parte deregătorii statului. Să fiă dar scutiți de lucrul public, să se delătore acea pracsă de jositor, că pre bieții preoți și învățători i mână la lucrul public pentru salariul lor, fiindcă acela neplătindu-se în bani gata ci în pămênți ei trebuie să și țină vecture pentru de a-l munci și a și scoate în est mod venitul de lipsă pentru existință, care însă represintă salariul.

Trebuie să se aducă în combinare mai dreaptă ecuivalentul ce-l plătesc preoții cu darea de pămênți și de venit, ce o dau pentru acele și pămênțuri, cari două dări la olaltă i apasă preste măsură, și în nu prea lung timp se urcă la prețul pămênțului.

Trebuie în urmă, că dacă stola, ce e întregirea salariului, se pune sub dare, aceea să nu se profaneze ca câștig de întreprindere, ci se vină sub darea mai ușoară, carea e pusă pre salariile deregătorilor de stat, și care e scutită și de aruncarea comunal.

Preste tot să nu se peardă din vedere, ca pămênțul și stola sunt plata preotului, și pămênțul plata învățătorului, și așa să nu se apese cu sarcini mai mari, de cât salariile deregătorilor statului.

3. În fine, unde comunele, unde biserica întreagă nu e în stare a și dota amêsuraț preoții și învățătorii, cum e la noi români, statul și din vistieria sa să dea ajutoriu mai mare, ca să se poată suplini plățile la suma, ce e de lipsă neîncungiurat pentru existență.

În trecut — durere — bisericile noastre, și mai ales cea gr. orientală, n'au fost norocoasă a fi spriginită, ear ajutoriu ce-l capetă de present biserică gr. or. din vistieria statului departe nu ajunge de a suplini toate trebuințele.

Ajutoriu acest a trebui în tot chipul mărit. Autoritățile bisericesci să ia inițiativa prin representațiuni cătră cărmă, în care să desfășure de amenuntul dispusețiunile de lipsă, ear deputații nostri guvernamentali sânt apoi datori a stărui cu toată energia pre la guvern și dietă, ca să se îndrepte soartea preoților și învățătorilor nostri în modul aretat.

Nu le pasă de reutatea, cu care sunt tractați din partea șovinistilor, caute numai a ajuta poporul nostru, a aședa pas de pas câte o petricea la zidirea unui viitor ferice, și atunci pot fi convinși, patimă ori cât se i orbească pre cei de altă partidă, în urmă și vor stoarce recunoscința și dela ei, ear poporul în scurt timp va vede, cine i ajută, și cine e acela, care face numai gură mare, se tot sufulecă, fără de a se apuca de lucru, și-l duce tot numai la încurcături, lăsându-l în tină dacă s'a înglodat.

Pentru ca însă deputații romani guvernamentali se poată reuși cu aceasta înbunătățire a soartei preoților și învățătorilor se recere, că și clerul și învățătorimea să se poarte corect; ca amêsuraț înaltei și frumoasei sale chiamări, să fie mijlocitorii pazei și a buneii înțelegeri, aceasta fiind eminenta lor chiamare, cum am fost și în timpurile vechi, să se ferească de fapte, cari dovedesc, necultura ori immoralitate, cum dovedesc de e. s. necultură fanaticismul ce se manifesta prin afurisirea celor de altă părere politică, încercată în protopiatul reverendissimului D. Droc, sau cum dovedesc immoralitate pentru preoți și învățători, dacă se lasă a fi conduși de patimă, ei, cari ar trebui să se dovedile cele mai eclatante a înfrânării patimelor, cari ar trebui să fie un stêlp al statului, așa dar dacă în politică se demite la escese, se alătură la partide ultraistice, cari caută a descompune statul, și la agitațiuni în interesul atar partide.

Cu blândetă și iubire de pace, trebuie să caute preoții și învățătorii se împace contrastele, dar nu să le ascută și mai tare, și dacă vor urma pre asta

FOIȚA.

Impresiuni neuitate.

(Urmare).

II. Dela Sibiu la Bêtrâna.

Români s'ar duce la aperătorul român, însă acesta e om prea bun, la cel de sas i trage interesul pentru că e cumnat chiar cu capul judecătoriei, și apoi cam dela cap se împute pescele.

Pentru grabnica și eftina isprăvire a proceselor divorțiali grigesce oficial protopopes. Unii încep dela sută în sus alții dela sută în jos. Granițele nu sânt încă rectificate, și eu nu m'aș increde nici la o misie înterprotopopească.

Pre cei cari nu vin de voie bună i aduc cei din căsarma gendarmilor la dreptate. Apoi se pricepe unde sânt atâța oameni aproape de munte finanții, sau cum șic lingșitorii, husarii lui Rothschild, nu pot lipsi.

Prăvălii, să pricepe, încă sânt, asemenea și cărciune, românesci, săsesci, armenesci.

Cari nu s'au lecut nici la judecătoria, pretură, gendarmii, finance, prăvălii și nici la cărciune, aceia apoi negreșit se vor lecuti la medicul și la apotecă.

Marșul de lipsă lil sufă, în fine, încântătoarea musica a pompierilor voluntari.

Eată și Mercurea.

La carul de postă sau pus alți cai și în cinci minute suntem pre drumul cătră Sebeș, călătorind paralel cu Secașul deadreapta drumului.

Din nenumerate ape, pârșie, riulețe din sate, de pre dealurile și din pădurile din părșile Mercurei și ale Drașevului, ce se întănesc mai cu seamă în jos de Mercurea, se desvoaltă Secașul (riu sec); sasii află de bine al numi „Czekesch“ și „Sekats.“

Cursul Secașului seamenă unui șerpe urieș. Apa lui puțin sărată, în timp de secete se scurge încet încetinel pre un șes întins și mănos, care seamenă mult cu „câmpul libertății“ dela Blaș, între drumul țării mai ridicat și între un lanț de dealuri cultivate.

Apa este bună de adăpat, udat și de scaldat.

În vremuri ploioase, umflându-se apele, se umflă și Secașul, iasă din alvia sa și inundă șesul întreg nimicind semănăturile și înoroină fânățele și locurile de pășunat.

Pămênțul galben tinos, însă, ce rămâne după scurgerea apei mari, este foarte fertil și gras, ceea ce ușorează cultivarea din nou a celor devastate.

Pre acest șes al Secașului s'au făcut și unele măsuri pentru proiectata cale ferata spre turnul roșu.

Durere, acest proiect a remas din considerațiuni de rassă numai dorință pie.

Înaintând cu posta pre drumul țării la vale și la deal, și eară la vale și la deal, astfel încât te mai și uresci dela un timp, vedem Secașul tărându-se lângă comuna română Cut, din comitatul Albei-de-jos, cu preste 2000 locuitori agricultori vitali, cu frumosul și estinsul dominiu al seminariului din Blaș, și estinsule sale vii, seditate numai cu struguri negri, cari dau un vin roșu foarte bun, cunoscut sub numele de „vin roșu dela Cut.“

O conducere zeloasă și cu încredere, și o spriginire părințească ar putea îndemna pre Cuteni la ridicarea unei biserici cu turn, și la susținerea unei scoale demne și corespunșătoare cutenilor.

Să facem sânti părinți ce putem face până când este timp, până când nu este târșiu. Dacă ne place a primi dela popor, să ne placă să și dăm câte ceva, căci să nu uităm, că suntem mulți foarte mulți, cari primim dela popor, însă suntem pușini cari i dăm, și și mai pușini cari i putem da; eară necesurile poporului sânt numerate astăzi.

Din hotarul Cutului Secașul trece în al Rêhăului și de-acolo în al Sebeșului pe luncile cele mănnoase la poalele dealurilor de mai multe sute jurgăre cultivate cu vii. Sub așa numitele vii românesci, Secașul se împreună cu Sêrata (Slatina), ce se adună de pre dealurile Daiei, Vingardului s. a.

cale, cum vedem, că a urmat altcum în timpurile mai noue mare parte a clerului și învățătoriei, atunci vor întâmpina din toate părțile, prin urmare și din partea cârmei și a dietei bunavoința, atunci va crește vada și nu va fi greu a mijloci cât mai curând îmbunătățirea satisfăcătoare a soartii lor, ce o dorim din tot sufletul chiar în interesul înfloririi naționalității noastre.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Roman.”

Orăștie, în 31 Iulie 1884. Dle Redactor! Orăștienii noștri s'au pus acum la activitate. Lucru firesc, pentru că se apropie ziua, în care se va ține Adunarea Asociațiunii Transilvaniei pentru literatură și cultura poporului român (17 August). Cu deosebire comitetul instituit pentru a pregăti cele necesare pentru oaspeți e în activitate deplină. S'au luat dispozițiunile necesare pentru încortelare trimițându-se a visul în aceasta privință la toate foile noastre române, ca publicul ce ne va onora cu prezența să fie deplin orientat din bun timp despre toate cele de lipsă. S'au trimis și un apel călduros către fruntașii din comunele cercului nostru cu invitațiunea, ca să esplice țărenilor noștri misiunea salutară a Asociațiunii și să-i indemne a participa la Adunare în număr cât se va putea de considerabil și să se înscrie ca membri.

Accest apel după cât cunoaștem noi pe fruntașii comunelor noastre, e mai mult formalitate, pentru că simțul național românesc e pre deplin dezvoltat la oamenii noștri de influență și cu autoritate din comunele rurale și suntem pe deplin convinși că preoții, învățătorii și notarii noștri din indemn spontan vor face toate pentru a da Adunării dela 17 August fiziognomia solemnă și pregnantă ce i se cuvine și vor justifica așteptările factorilor, cari și-au pus toate silințele pentru a asigura un rezultat favorabil în toate privințele.

Ve amintesc, că secul nostru frumos e deja ocupat cu alegerea și pregătirea toaletelor — o emulațiune febrilă se observă pretotindenea. Va fi de ajuns aceasta indigitare — ear despre gustul și eleganța seculului nostru din Orăștie și giur — esamenul va fi în seara — de bal. — Corul și-a început probele.

De pe acum se ved semne încurajătoare, deja încep a se anunța oaspeți iluștri din depărtare și în zilele cele mai de aproape numărul oaspeților însinuați se va spori în mod considerabil.

Asociațiunea e un institut eminent cultural și de aceea nu ne indoim, că dacă pe alte terene vederile bărbaților noștri difer în multe privințe, pe terenul cultural toți românii sunt „uniți în cugete și simțiri.”

X.

Bințiușiu, în 13 Iulie 1884. Mult onorate Domnule Redactor! Nu prind peana în mână ca să ve descriu nescari lucruri, cari cetindule onorabilii cetitori ai prețuitului jurnal ce redactați, ar simți vre-o bucurie, ci din contra poate ne vor compătimi.

În lunile de vară a acestui an mai mult au fost timpu ploios, de bietul econom sta pe gânduri, că ce să se aleagă de torenții cei versați în continu

Ambele ape împreunate curg apoi sub „ripii roșii”, unde morbosul află o scaldă naturală de sare și jod foarte folositoare, până în fenețele numitei „cutina”, vârsându-se apoi în riul de munte Sebeș, și toate trei curgând împreună sub vechiul drum roman al Apulumului, la Oarda de jos se aruncă în Mureș.....

În stânga drumului de țeară se vede comuna sasească Gârbova (Urwegen, Szász Orbó) cu peste 60 sasi alegători dietali pe basa censului numai de pământ și de case. Românii încă cari numără deja vr'o câte-va sute de suflete sânt în stare progresivă, și se sporesc; ei locuesc deosebit la olaltă preste apa satului, unde au biserica și scoala lor. Starea lor ar fi și mai îmbucurătoare, dacă preotul lor n'ar fi preste măsură adict stăpânilor din sat.

Locuitorii toți sânt plugari lucrători și păștrători. Viticultura asemea ar înflori dacă n'ar exista restricțiunile sasesci vecșătoare și în Gârbova, sperând că pre aceasta cale negreșit se va împedeca înaintarea românilor, deși hotarul este de ajuns și bun.

Urmează romanticul sat românesc Cărpiniș cu casă și curte parochială rară.

În jos de el stă Reciul, odinioară sat sasesc. Astăzi sasi din și în și scad și decad, precând românii mai vitali și mai mișcăcioși se sporesc și

de ploae. Ahea se inseninașe ceriul pe la începutul lunei lui Iulie, și câteva zile fu într'u adevăr căldură de și putea căuta oamenii de lucru câmpului, dară acest timp nu dură mult și se schimba temperatura atmosferei, începând în 7 Iulie seara cu o vijelie ne mai pomenită, de și părea că vântul cel furios va rumpe tot cei va sta în cale, fiindu-se cu torenți de ploae de cugetai că au sosit timpul popului ca în zilele lui Noe, căci 3 zile și 3 nopți n'au încetat de loc ploaia până ce toate riurile și de pe toate dealurile păraiele s'au umplut eșind din alvia lor, ducând tot ce le sta în cale.

Fiind comuna noastră situată pe șesul murașului, acesta an esundat tot hotarul și o parte din comună, de nu veți alt ceva decât numai apă. Toate celea înota în apă, cucuruzele, cari de altmintrenea erau foarte frumoase și bune și promiteau un cules bun, sau nimic cu totul, de asemenea fênurile fiind parte cosite parte necosite le-au mânat apa și noroit, eară grânele fiind chiar timpul secerișului încă n'au fost scutite de potopul apei. Întru adevăr calamitatea și miseria pe la noi și-au ajuns culmea s'a, căci nu veți altceva decât oameni tristi mueri plângând, vădind că tot lucru lor decând s'au desprimăverat au fost în zadar, și toată speranța lor după multă osteneală s'au nimic.

Un aspect de tot trist și de văerat infățișează aceasta comună, care materialmente e ruinată, și o compătimitate afla pe privitoriu când vede cum unii oameni din apă se încercu de a-și scoate clăile de grâu, alți cu vitele prinse la car chinându-se și nu puteau se ese din noroiu. Pe lângă toate acestea calamități nesuferibile, după catastrul cel nou au mai crescut și contribuțiunea pe aceasta comună chiar indoita, de bietul econom nu scie ce să mai facă, căci numai poate suporta sarcinile cele multe neavând din ce se plătească susținânduși abia viața de pe o și pe alta.

Pre lângă care rămân al mult onorat Dvoastre stimătoriu.

Ioan Botean,
paroch.

Progresul nostru material.

În febreria politică de care e cuprinsă astăzi mai toată societatea românească de pe teritoriul Ungariei de două decenii, credem a nu fi superfluă ocuparea cu cestiuni precum e și cea de față, cari sunt menite de a ridica bună starea poporului nostru.

Aceasta și din acel punct de vedere, căci ne incumbe o sântă datorință îngrijirea serioasă de soartea poporului nostru din toate părțile; totodată însă și pentru a ținea cont de principiul „*variatio delectat*.”

Dacă ne transpunem vederile noastre la începutul secului present și compărăm timpul de acum cu cel de atunci, fără indoială trebuie să ajungem la convingerea că am făcut progrese și încă însemnate.

Și între aceste cel mai evident este progresul pe terenul literar.

Pe când literatura noastră la începutul secului present era încă neînsemnată, pre atunci astăzi ne putem măguli că a luat un avânt îmbucurătoriu.

Această prosperare este datorită unor bărbați însuflețiți pentru cauza națională, zeloși și activi totodată.

se ridică. Încă o generațiune și Reciul săsesc a fost numai. Sasi au lăncețit, au imbrăncit. Ei sânt de ceva treabă numai dacă coșul e plin și pivnița nu i goală; eară dacă au sērăcit nu s buni de nimica.

Dacă te cugeți la starea și viața de mai nainte a sasilor față de cea a românilor, dacă consideri spriginul ce sasi totuși și astăzi mai au la comitat, judecătoria, ministeriu, și dacă țini în vedere, că nu sânt nici epidemii, nici invasiuni, nu te poți de ajuns mira din ce motive elementul săsesc scade și se topesce în măsură așa mare

Eu nu aflu alt motiv decât numai lipsa de vitalitate.

Elementul săsesc eclușivist, egoist, separatist, scaldat în lapte și miere, nici în șapte sute de ani nu s'a putut aclimatiza, totuși nu are trăinicie proprie în Ardeal....

Trecând un deal ajungem mai la vale la satul Călnic (Kelling, Kelnek), odinioară comună puternică săsescă, astăzi însă întrecută de români cu mai mult ca trei mii suflete.

În mijlocul comunei vechi se află vechia biserică luterană cu orologiu bătătoriu, încungiurată cu ziduri de peatră indoite, înalte și coperite cu șindile, în care spațiuri credincioșii păstrează bucate, slămini ș. a. În lăuntru zidurilor ajungi prin o poartă

În cele intelectuale privind lucrul ori din care parte observăm deci o înaintare oare care.

Constatând aceasta numai spre mulțămirea noastră, ni se impune întrebarea dacă socoteala ce o vom face cu respect la progresul nostru material ne va aduce tot la astfel de rezultate?

Pentru a putea răspunde la aceasta mărturisim că s'ar cere un om cu multă esperiință și cunoștință detaiate despre starea poporului nostru atât din trecut cât și din present.

Cu toate acestea ne vom nisui să arătăm și noi în câteva păreriile noastre, rămânând ale amplifica cei mai competenți.

Deacă vom judeca serios asupra stărei noastre materiale; dacă vom precumpăni bine toate împrejurările, vom fi nevoiți a recunoaște că în genere nu putem vorbi de progres pre terenul acesta.

Las că pot obveni casuri anumite, cari ne-ar desmînți aserțiunea noastră dar noi nu avem să le luăm pre acestea de normă ci generalitatea.

Noi înșine fără multă greutate ne putem convinge din propria ne esperiență, că poporul nostru nu înaintază în privința materială.

Precând mai înainte într'un sat se afla câte 30—40 de oameni cu stare bună, pre atunci astăzi abia găsești 2—3.

Precând mai înainte din cutare curte țărâncăscă eșiau 2—3 pluguri cu câte 4 boi, astăzi abia iese unul cu doi viței și două vaci.

Să mai adaugem la acestea și pierderea averei imobile, și vom observa mersul racului practicat de poporul nostru. Chiar ei înșiși o mărturisesc aceasta când numai li se dă ocaziune de a da espresiune durerei pentru această stare de lucruri.

Împrejurarea aceasta trebuie să provoace îngrijirea serioasă a tuturor aceloră căroră le zace la inimă înaintarea poporului nostru. De oarece e constat că un popor va înainta în privința intelectuală culturală cu atâta mai bine, cu cât i-va fi mai bine asigurată poziția materială.

Și chiar esperiența de toate zilele ne arată într'un mod destul de învederat, că un om cu bună stare materială este bine vădut în societatea aleasă, se bucură de oare cari onoruri, cari dealcum nu le-ar merita.

Ceea ce o putem dice despre indiviții singuraticiei, o putem reduce și la popoare întregi.

Vor fi poate unii cari — urmând cuvintelor sântei scripturi „căutați mai întâiu împărăția ceriului și apoi toate celelalte se vor adaoge voue” — și vor dice ce să ne mai îngrijim de lumea aceasta, să cugetăm numai la Ddeu și acela ne va inestra cu cele trebuincioase? Da! bunul Ddeu se îngrijesce de noi în continu, numai cât se recere ca și noi din partene să facem și să ne așteptăm să cadă mana cerească ca odinioară Iudeilor cari căutau pământul făgăduinții.

Odată ajunși la credința că poporul nostru în loc de a progresa în privința materială regresează, să vedem cari ar fi cauzele acestei stări de lucruri.

Nu este oare poporul nostru tot atât de activ ca mai înainte? Nu iubesc el tot așa de bine munca dîlnică ca odinioară? La aceste întrebări vom răspunde cu inima linisită că el întru nimic nu s'a schimbat. N'a pierdut nimic din diligența de odinioară, ba putem dice că a devenit mai activ mai sirgincios căci l'au silit împrejurările. La tot cazul în punctul acestă vina nu cade asupra lui.

uriașă, în care locuesce păzitoriu cu cheile singuraticelor cămare.

Însă sasi cercetază biserica cea nouă din deal.

Lângă comună pe un loc ridicat este locuința parochului cu uși de fer și încungiurată de grădini mari, de pomet, de fên, de legume și de flori. Curtea cu superedificatele este ca la cinci gazde din sat.

Pre lângă această locuință, și pe lângă o respectabilă porțiune canonică, parochul capetă încă preste 1500 fl. v. a., plată în bani din dișma (decima), prețuită în bani, la care și românii au contribuit multe mii în cursul seculilor.

Eară parochul român, un preot vrednic și zelos, dimpreună cu parochienii sei din sudorile lor proprii trebuie să se susțină pre sine, biserica și scoala lor.

Sasi simțindu-se astăzi slabi și ajunși la soartea racului, și aduc aminte, de români și i potesc la înțelegeri, la împăciuiri frățesci, pretindind, a ei să uite toate, toate cele multe din trecut.

Astfel a fost sasul totdeauna, și astfel va rămănea, până va trăi în Ardeal.

Îngâmfat și intolerant la bine, și viclean și umilit la rău; eară românul român.

(Va urma.)

Greutățile sânt enorme, dările inspăimântătoare încât bietul, nu mai scie unde să-și vearcă capul de groaza atâtor pretensiuni ce se fac dela dânsul. Râul căutat îl vei afla în miserabilele împrejurări de astăzi.

Esecutorii, acei oameni fără de simț uman îl despoaie până chiar și de cămesă. Pentru o sumă bagatelă i se vinde adeseori lucru de un preț foarte mare. Înaintea acestora nu este pardon.

Acei cari sânt puși să conducă destinele țării și-ar putea implini datoria cu conștiințositate numai atunci, când ar lua mai mult în considerare starea poporului, când s'ar nizuși să o studieze pre aceea cu mai multă seriozitate. Căci numai studiindu-o pre aceasta vor putea să aducă îmbunătățirile necesare.

Această însă nu se face spre dauna statului și să măresc numai dările fără de a cugeta dacă se vor mai putea scoate sau ba. De aci vine că poporul imbrăncit de sărăcie caută a-și afla mântuire în altă țeară și este necesitat să-și părăsească dulcea sa patrie pentru neprecauțiunea unora.

Bun serviciu ar face statului nostru și acele foi maghiare, cari în loc de a arunca câte și mai câte înjurii la adresa românilor, ar atrage atențiunea celor dela dietă asupra rețelilor de astăzi bine știind, că statul va pute să înflorească numai până atunci până când popoarele ce-l compun vor fi fericite. Îndată însă ce se va întempla contrariul cu o oară mai degrabă va pași cătră abisul perirei.

Rețele de cari este bântuit astăzi statul nostru le va putea schimba numai venirea unor timpuri mai favorabile. Până atunci noi însă să luptăm cu greutatea de acuma și să așteptăm sosirea unui om providențial, căruia să-i zacă la inimă interesul comun. Ear preoții și învețătorii nostri să lumineze pre popor cu toată ocaziunea, să-i învețe a-și implini datoriile față de stat în tot momentul; să-i învețe a-și plăti dările fără de a mai aștepta sosirea esecutorului, căci aceasta este numai spre stricăciunea lor.

Dar să mai revenim însă la unele lucruri, cari asemenea contribuie la sărăcia noastră țilnică. Poporul nostru apăsător de greutatea aleargă la jidan sau la alți camătări, și împrumută bani sau cereale.

Ce face însă jidanul blăstămat? El dă o litră de cereale primăvara sub condițiuni ca să i se restituie duplu toamna. Bietul om este silit ca să nu piară de foame a o primă și sub această condițiune. Aceasta o face mai de multe ori; ear toamna până ce nu și-a adunat bine încă cerealele în grânar este silit să-și plătească datoria.

Remânând lipsit recurgând din nou la jidan și tot astfel până ce în fine este silit să-și vândă vitele pentru a plăti la jidan, apoi pământurile și eată-l ajuns la sapă de lemn.

Tot în asemenea mod se întemplă și la împrumuturile în bani de unde jidanul trage în cazul cel mai ușor 50%.

Ar fi o datorie a inteligenței noastre, carea vine mai des în contact cu poporul nostru, să-l lumineze că în casuri de aceste să împrumute dela banca noastră „Albina“ carea dă pe interese destul de moderate, și să nu-l lase în specula jidanului.

Pentru sume mai mici s'ar putea ajuta poporul nostru dacă în fie-care comună s'ar înființa câte o casă de păstrare, de unde să se poată ajuta poporul în cas de necesitate. Sânt diferite căi pe cari s'ar pute ajunge realizarea acestui scop.

Totul ce lipsesce este inițiativa din partea celor competenți.

Trebuie să recunoaștem, că la noi sânt prea puțini oameni de inițiativă; unde sânt acolo apoi să-și vâd rezultate în urma silinței lor.

Un monument reperitoriu ar putea să-și câștige acela, care și-ar da silința să contribuie la bunăstarea poporului nostru în direcțiunea aceasta.

Să nu-l mai lăsăm ca să-l exploateze streinii după plac; să-l eliberăm de ghiarele acestor lipitori, cari ne sug sângele și vreau să ne estirpească.

Ceea ce contribuie după părerea noastră nu într-o măsură neînsemnată la sărăcirea poporului este și faptul că el nu scie economisa cu cele câștigate.

Pe cât am fi de nedrepti când i-am atribui lenea, neubiirea de muncă; pe atât de drepti sântem când i dicem că scie prea puțin să conserve.

Dacă poporul nostru ar fi știut păstra cele ce le-a câștigat cu multă sudoare, putem dice că astăzi ar dispune de nesce averi colosale.

Peste tot observăm că noi aici înțelegem numai bunurile materiale, averile.

În alte privințe este el destul de păstrătoriu.

Ca de exemplu aducem numai aderarea la limba și naționalitatea sa, de cari n'au putut să-l abată nici veacurile cele mai furtunoase. Cei ce mai cugetă aceasta nu pot decât să fie orbi în privința spirituală.

Și în chipul acesta vocea poporului ne chiamă de a-i ajuta.

Cred, după cum s'a mai dis în diariul acesta, că școala va putea face mult prin introducerea unor casse de păstrare școlastice după care copii să se dedee încă de mici a fi buni economi, căci economia este fiica înțelepciunii.

Aceste dorințe și fapte espunându-le terminăm cu sperarea de a ne uni cu toți și a lucra pe un teren comun pentru binele și prosperarea scumpului nostru popor.

S.

Varietăți.

* (Postal). Cu 1 August începând se deschide oficiu postal în comuna Maros-Vécs — comitatul Mureș-Turda, care va sta în legătură cu cariola din Poleț, Ilva și Reghin.

Cercul de comunicațiune se estinde preste Idiciu Idicel, Luier, Maros-Vécs și Orosz Idecs.

Va espeda epistole, pachete și asignațiuni postale până la 200 fl.

Mersul:

	dim.	la	5	oare	—	m.
Pleacă din Poleț-Ilva						
Ajunge la Maros-Vécs	"	"	10	"	—	"
Pleacă din Maros-Vécs	"	"	10	"	5	"
Ajunge la Reghin	"	"	11	"	20	"
Pleacă din Reghin	d. a.	"	2	"	—	"
Ajunge la Maros-Vécs	"	"	3	"	20	"
Pleacă din Maros-Vécs	"	"	3	"	35	"
Ajunge la Poleț-Ilva	"	"	8	"	20	"

* (Postal). În comuna Sângeorgiul Năsăndului este a se ocupa locul de magistru postal.

Cațiune 100 fl. Salariu 150 fl. paușal de cancelarie 40 fl.

Supliceie a se trimite în termen de trei săptămâni la direcțiunea postelor din Sibiu.

* (Postal). Cu 1 August a. c. începând se deschide oficiu de postă în Kőpecz comitatul trescaunelor. Comunicațiunea va sta în legătură cu trenul dintre Brașov și Budapesta.

Cercul de comunicațiune comuna Kőpecz. Va espeda epistole, asignațiuni postale în monarhie până la 200 fl., în streinătate până la 75 fl.

* (Mulțămită publică). Stimatului anonim, carele prin mâna parochului gr. or. din cetate în Sibiu a binevoit a face acestei biserici o donațiune în suma de 100 fl. (o sută floreni v. a.) se aduce pe aceasta cale intimă mulțămită publică, cu adausul, că suma donată s'a transpus la cassa bisericeii numite Sibiu 8/20 Iuliu 1884.

Comitetul parochial.

Iacob Bologa,
președinte.

Petru Ciora,
notariu.

* (Avis). Acei domni, cari au de cuget a cerceta adunarea „Asociațiunii Transilvane“ din anul acesta, ce se va ținea la 17 August st. n. în Orăștie și doresc a reflecta la cuartire private, sânt poftiți prin aceasta a se insinua cel mult până la 10 August st. n. la comitetul instituit pentru primirea oaspeților.

Pentru comitetul de primire.

Dr. A. Tincu,
președite.

Ioan Branga,
notar ad hoc.

* (Rectificare la rectificarea). În Nr. 81 al diariului ce-l redactați au apărut o rectificarea privitoare la petrecerea de vară a tinerimei studioase din jurul Seliștei. În aceea rectificarea dice dl. autor că dl. protopresbiter al tractului Seliștei au impus tinerimei studioase din jurul Seliștei unele condițiuni, cari dânsa nu lea putut implini, aceasta este un neadever demn de urditoriul seu, căci acele condițiuni s'au hotărit în comitetul reuniunii învețătorilor din tractul Seliștei, ear dl. protopresbiter Dr. Nicolau Maier ca președinte al acelei reuniuni și au făcut numai datorința s'a față de concludul comitetului.

Acestea comitetul și-a ținut de datorință ale aduce la cunoștința On. public pentru constatarea adevărului.

Seliște, 16 Iuliu 1884.

Comitetul reuniunii învețătorilor gr. or. din tractul Seliștei.

* (Loviți de trăsnet). Un Poplăcean mergând Joi pe drum cătră casă în ploia cea mai mare, la lovit fulgerul, și a rămas mort sermanul. Asemenea un sas din Turnișor fu lovit de fulger în pădure sub un arbore, și la moment și-a dat sufletul.

Când este vreme grea nu este consult se fugă omul, căci ușor i se poate întempla ca sermanului poplăcean. Nici în păduri și pe câmp să nu se adăpostească sub arbori, învețând din păfania Turnișoreanului.

* (Foc). Marța trecută a izbucnit un foc grozav în comuna Zizin lângă Brașov, și a mistuit

preste 60 de edificii economice. Nu se scie dacă oamenii s'au fost asigurat contra focului sau ba.

* (Luptă sub furci). În penitenciarul din Stein s'a întemplat o scenă grozavă de inspăimântătoare. Marța trecută era să se esecute sentența de moarte asupra unui june de 20 ani și câte-va luni, Ferdinand Bumgartner, cu numele, care a omorit pe inspectorul temniței din Stein. Bietul candidat la moarte s'a purtat liniscit până la momentul când era să-i lege mâinile. Atunci s'au repezit ca un leu asupra slugilor călăului, s'a escat o luptă crâncenă între ei până ce au sărit mai multe cătane din escortă, și au legat pe bietul delincent.

Astfel legat s'au ridicat spre ghilț. În momentul de a-i pune călăul ghilțul în gât, el l'a apucat între dinți și numai după multă osteneală i l'a putut scoate din gură și aplica la gât.

Crâncenă luptă trupească, însă mai crâncenă cea sufltească.

* (Cholera și imaginațiunea). Este necontestabil că imaginațiunea joacă un mare rol la oamenii cari se tem de cholera. D. Jules Claretie citează un esemplu ciudat, în cronica sa din diarul „Le Temps.“

Am cunoscut, dice el, în timpul mării epidemii care, cătră anul 1865, bântuia Parisul, un biet tiner, care de frica cholerei bea tot felul de alcooluri și era să aibă o inflamațiune de mațe. În fie-care dimineață consulta statistica oficială a morților (era funcționar la primărie) și în fie-care seară se ducea să se culce în unul din arondismentele Parisului, unde muriau mai puțini oameni de cholera.

Nenorocitul ducea astfel o viață de plâns; nu mânca, nu dormea și visa un spectru verde care nenea să-l tragă de picioare.

În cele din urmă unul din amicii lui, atunci intern la unul din spitalele din Paris, îi duse:

— Vrei să te vindeci de boala fricei? Vino cu mine.

Insoțirăm pe intern până la spitalul lui unde ne arată într'o curte bolnavii convalescenți, cari se jucau sărind unul preste altul.

Dăpă ce ni-a arătă ne zise:

— Nu este așa că au aerul foarte vesel?

— Da!

— Ei bine, toți acestia au fost bolnavi de cholera!

— Ce spui?

— Da, bolnavi de cholera, cari acum s'au tămaduit. I-am îngrițit eu. După cum vedei, sânt foarte bine!

În adevăr acești cholericici aveau aerul atât de vesel, încât bietul tiner începu să nui mai fie frică.

Chiar în aceea seară se culcă în patul lui. A doua zi, nu se mai preocupă cătuși de puțin de numărul morților de cholera și de atunci, când i se vorbește de cholera asiatică sau sporadica, răspunde cu cea mai mare nepăsare:

— Da, sciu foarte bine! Aceasta este o boală ciudate care se sfârșesce în totdeauna prin jocurile cele mai vesele!

După cum se poate vedea, în asemenea împrejurări trebuie a îngriji nu numai fisicul ci și moralul. Eacă pentru ce mulți medici recomandă distracțiunile și tot ce poate să impedeze spiritul de a nu fi afectat și de a nu avea aceeași idee.

Mai întâiu de toate trebuie a depărta tristețea și mijlocul cel mai bun nu este de a ceti, cum fac unii, pagini întregi de prescripțiuni, profilactice, măsurii preventive, etc.

„Adevărul.“

* Rectificare din partea redacțiunii. În Nr. trecut fața 331. coloana a II. alinea a 9. în loc de: Domnul protopop „Ioan Drec“ să se dică: Domnul prot. Ioan Droc.

Adresa domnului „Gr. Sima al lui Ioan“, este în Cărpiniș, per Abrudbánya.

Posta Redacțiunii.

Domnului Simeon Dragomir, notariu cercul Gura-Sadului. Recercarea dvoastră s'a prelat oficiului competent spre dispunerea celor necesare. De publicat pe lângă toată bunăvoința nu se poate publica.

(Mijloc de cură.) Tuturor căți sufer de epilepsie, Convulsione șgârçiri și de nervi le putem recomanda un metod renumit în lumea întregă, recunoscut de cele mai înalte autorități medicinice, așa dicând minunatul metod de cură al dlui profesor Dr. Albert, în Paris, place du Trône, 6; deci fie-care bolnav să se adreseze cu deplină încredere la susnumitul și mulți și vor dobândi sănătatea, deși au desperat deja de a o mai reavă. În casa dlui profesor toți cei ce sufer de nervi vor afla locuință liniștită, cei lipsiți de mijloace vor fi considerați; cum am înțeles din isvor sigur, prețurile capitalei universale Paris sânt relativ foarte eține Tractament și prin corespondență, dacă se va trimite istoricul detaiat a boalei. Trebuie să mai observăm, că dl profesor Dr. Albert va pretinde onorar numai după ce se vor vedea rezultatele curei.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 31 Iuliu n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	122.20	122.—
Renta de aur ung. de 4%	92.15	92.10
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina“	—	100.80
Galbin	5.73	5.75
Napoleon	9.66%	9.65
Luodon (pe polița de trei luni)	121.60	121.60

Nr. 228

[789] 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci la scoalele din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Orestiei se scrie concurs cu termen până la 20 August a. c.

1. Vinerea, cu salariu anual 300 fl. v. a., quartir și lemne de foc
2. Romos, cu salariu anual de 300 fl. v. a., și lemne de foc.
3. Vaideiu, salariu anual 220 fl. v. a. quartir și lemne de foc.
4. Romoșel, salariu anual 200 fl. v. a., quartir și lemne de foc.
5. Orășcioara de jos, salariu anual 200 fl. v. a., quartir și lemne de foc.
6. Acmar, salariu anual 200 fl. v. a. și lemne de foc.
7. Simeria, salariu anual 200 fl. v. a. quartir și lemne de foc.
8. Bințințiu, salariu anual 150 fl. v. a., quartir și lemne de foc.
9. Petrești, salariu anual 150 fl. v. a., quartir și lemne de foc.
10. Gelmar, salariu anual de 100 fl. v. a., quartir și lemne de foc.
11. Turdaș, salariu anual 100 fl. v. a., quartir și lemne de foc.

Concurenții au a-și așterne cere-urile lor instruite în sensul legilor din vigoare la oficiul protopresbiterat al Orestiei în termenul sus scris.

Orăștie 15 Iulie 1884.
Oficiul protopresbiterat gr. or. al Orestiei.

Nicolau Popoviciu,
protopresbiter.

CONCURS.

Pentru întregirea a două posturi de învățători la scoala capitală gr. or. din Reșinari se scrie concurs cu termen până la 15 August st. v. a. c.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt următoarele:

1. Salariu anual de câte 350 fl. v. a. în rate lunare anticipative.
2. Relut pentru quartir și lemne 60 fl. v. a. anual.
3. Concurențele, care va dovedi calificarea de a pute propune sistematic cântările corale la elevii scoalei va primi deosebit de salariu o remunerațiune de 100 fl. v. a.

Cei ce doresc a concura la postul acesta vor avea a se prezenta până la ziua alegerii aici în Reșinari și a cânta într-o Duminecă la o biserică, și într'alta la cealaltă biserică, spre a proba dexteritatea în tipic și cântările bisericesti.

Petițiunile concursuale instruite după prescripțiile legilor vigente sunt a se așterne până la termenul sus indicat comitetului parochial gr. or. din Reșinari.

În conțelegere cu oficiul protopresbiterat. [787] 2-3

Reșinari în 8 Iulie 1884.

Coman Hambașian, Ioan Droc,
președinte. notar.

*) În Nr. 83 s'a pus din eroare numai un post de învățătoriu.

CONCURS.

Devenind vacante posturile de învățători dela scoala capitală ort. orientală din Veneția inferioară prin demisionare, se scrie concurs pentru întregirea acestor posturi cu termen până în 31/19 August 1884, în care ziua va fi alegerea.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt:

- a) Pentru învățătoriu primariu și diriginte salariu 300 fl.
- b) pentru învățătoriu al doilea 200 fl.
- c) lemne focali pentru ambii învățători 24. m.

d) quartir liber în edificiul scoalei. Doritorii de a ocupa vre-unul din acestea posturi, au a produce atestatul de calificare conform §-ului 13 din „Statutul Org.” precum și atestatul despre conduita lor până de prezente.

La ocuparea postului prim abiturienții vor fi preferiți întruind și celelalte condițiuni. [777] 2-3

Eforia scolară.

Veneția inferioară în 19 Iunie st. v. 1884.

Georgiu Comanicu,
v. președinte eforiale.

Nr. 238.

[772] 2-3

CONCURS.

Spre întregirea postului de învățătoriu la scoala română gr. or. din Lisnău se scrie concurs cu termenul până la 10 August st. v.

Cu acest post este împreunat un venit de 130 fl. v. a. și anume:

1. Dela popor 11 gălete și 2 ferdele de bucate, ear din fundațiunea scoalei 11 gălete la oaltă 22 1/2 gălete computate cu 4 fl., dau 86 fl.
2. Didactru dela scolari 10 fl.
3. Lemne în voloare de 12 fl.
4. Din venitul stolar 1/3 12 fl.
5. Quartirul computat în 10 fl.

Doritorii de a ocupa aceasta stațiune, trebuie să cunoască limba maghiară, și să-și aștearnă subscrișului petițiunile lor instruite conform legilor în vigoare.

Brașov, în 23 Iunie 1884.
În conțelegere cu comitetul parochial.
Oficiul protopresbiterat gr. or. în tractul al II. lea al Brașovului.

Ioan Petric,
protopresbiter.

CONCURS.

Deoarece la întâia alegere nu s'a arătat competente din destul calificat, prin aceasta se scrie concurs pentru deplinirea postului învățătoresc la scoala gr. or. rom. de fete din Timișoara în suburbiul Fabric, pe lângă următoarele emolumente anuale: 1. Salariu 320 fl., 2. Cortel liber în edificiul scoalei; 3. 10 fl., pașal de scris și 12 metri de lemne, din cari se va încălzi și scoala; și dacă aleasa învățătoarea va areta sporiu bun, atunci tot la al 5-lea an i se mărește salariul cu 50 fl., până la suma de 500 fl.

Recurențele pentru acest post au să-și subțearnă recursurile sale adresate comitetului parochial — la inspectorul de scoale concernint Iosif Grădinaru în Seceani, p. u. Vinga până în 1-lea August 1884 st. v., eară alegerea se va ține în 6 August st. v. a. c.

Dela recurențele se recere atestat cumcă sunt născute române gr. or. 2. atestat despre conduita de până acuma. 3. Testimoniu despre absolvirea preparandiei confesionale române. 4. Testimoni despre depunerea esamenului de calificare și a limbei maghiare, ear dacă au fost deja învățătoare — și despre sporiul raportat la stațiunea unde au funcționat dintre care cele ce pe lângă limba maicei și cea maghiară vor mai vorbi bine și limba germană și vor să propune și lucru de mână fămeesc, vor fi preferite, având despre aceasta a arăta până la alegere probe înaintea acestui comitet parochial.

Timișoara, în 18 Iunie 1884 st. v. [774] 2-3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine Iosif Grădinaru, inspector de scoale.

Nr. 462.

[766] 3-3

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci, devenite vacante la scoalele populari-confesionali în comunele mai jos însemnate, se scrie concurs cu termenul până la 15 August st. v.

1. În parochia Mureș Cuiesd cu salariu anual de 200 fl., în 4 rate egale, solvind anticipando, quartir în edificiul scoalei și lemnele trebuincioase de încălzit; —

2. În parochia Luieriu cu salariu anual în bani 100 fl., solvind în 4 rate anuale, folosirea cimiteriului din sus, a grădinei scolari și a 1 juger pământ de pășunat prețuite în 50 fl. și quartir în edificiul scoalei;

3. În parochia Idicel a) la scoala I. (din sat) cu salariu anual de 150 fl. solvind în 4 rate anuale, quartir în edificiul scoalei și doi stângini de lemne pe picioare, b) la scoala a II. (din Idicel pădure) cu salariu anual de 150 fl. quartir în edificiul scoalei și 2 stângini de lemne pe picioare.

4. În parochia Jabenita cu salariu anual de 150 fl. solvind în 4 rate anuale și quartir în edificiul scoalei.

5. În filia Poleți cu salariu anual 100 fl. în 4 rate anuale, 10 ferdele cucuruz sfărmit (à 16 cupe), lemnele trebuincioase de focărit și quartir în edificiul scoalei.

6. În parochia Meșterhaza cu salariu anual de 200 fl. solvind în 4 rate anuale, lemnele trebuincioase și quartir în edificiul scoalei. — Salariile acestea se plătesc din repartițiune pe singuraticii capi de familie.

7. În parochia Hodac cu salariu anual de 200 fl. solvind în 4 rate egale din fondul scoalei. Învățătoriu va pute ocupa în mod provisoric și postul cantoral — care-i aduce la 50 fl. v. a. pe an.

Petenții vor avè a și subterne suplicele concursuale instruite în sensul legilor vigente și documentându-se și acea, că posed esamenul din limba maghiară — la subscrișul în Idicel, posta ultimă Reghinul săsesc.

În suplicele concursuale va fi a se aminti și impregiurarea: dacă respectivul a mai concurat la vre-un post învățătoresc și în care tract protopresbiterat?

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Reghinului.

Idicel 1 Iulie 1884.

În conțelegere cu respectivele comitete parochiali:

Galaction Șagău,
protopresbiter.

Cursul scolastic pentru moșit.

În urma esmisiului înaltului ministeriu reg. ung. de culte și instrucțiune publică din a. c. Nr. 3255, prin aceasta se face cunoscut: că în semestrul de iarnă se deschide un curs gratuit de învățământ de cinci luni la institutul reg. ung. de moșit în Sibiu în 1 Octomvre c. n. 1884. Primirea la acest curs va avè loc dela 1-8 Octomvre în localitatea scoalei din Strada morei (Mühlgasse) Nr. 25 pe lângă producerea atestatului de botez și de moralitate. [758] 2-5

Sibiu, 1 Iulie 1884 st. n.

Direcțiunea.

Demn de atențiune!**EPILEPSIE**

CONVULSIUNI (sgârçuri)

și

BOLNAVI DE NERVI.

Afă ajutoriu sigur prin metoda mea. Onorariu numai după ce se vor vedè rezultatele. Tractament prin epistole, sute de indiviți vindecați.

Profesor Dr. Albert.

Pentru deosebitele succese din partea societății științifice franceze distins cu medalia cea mare de aur clasa I-mă,

[646] 6. Place du Trône, Paris. 37

Perseci din Italia,

de soiul cel mai fin,

culese proaspete de pe pom în
toată ziua cu . . . . . fl. 2.90

dtto Perseci de pe insula
ionică Corfu cu . . . . . fl. 3.50

pentru o corfă de 5 kilo și fără porto, libere
de vamă la [759] 9-12

N. Salvari—Triest.

Dela sfârșitul lui Iulie începând se
afă și struguri frumoși și proaspeți cu 2 fl.

Esaminați și păstrați ce e bun.

Preparate în mii de felii dovedite și probate prin documente dela autorități medicale și folosite cu bun succes de mulți privați:

Sucul de mușchi al Drului Miller are un efect neașteptat la tuse, răgușală, durere de gât, la flegmă, la tuberculoză, peste tot la toate atacurile organelor de respirațiune. În borcane pentru copii și oameni mari. Prețul pentru un borcan 50 cr.

Balsamul preservativ al Drului Miller contra convulsiunilor. Acest balsam se recomandă pentru durerile și convulsiunile de stomach, pentru catar de stomach, ruptură, diaree și umflătură; la colică succesul este aproape momentan. Mai departe se recomandă după toate morburile, cari au durat mai mult, pentru că promovează în mod esențial mistuirea. Acest esecelent remediu se nu lipsească din nici o casă țărăneasă. Prețul pentru 1/2 Flacon 1 fl. 50 cr., pentru 1/2 Flacon 80 cr.

Venus-Cream al Drului Miller neîntrecut în efectul său la petele, ce es vara pe pele, la înroșire, peste tot la ori-ce neurățire a feței. Succesul e sigur după o întrebuințare regulată. Prețul unui borcan elegant de lemn 2 fl.

Cream-Vaselin aurii al Drului Miller, mediu cel mai esecelent de a-și face în scurt timp mâinile albe, delicate și moi. Și pentru colorarea feței încă e de recomandat. În borcane de sticlă à 80 cr.

Balsamul Drului Miller pentru ochi de găină, un remdiu foarte bun pentru ochi de găină, negei, degerături și îngroșeri de piele. Prețul unei sticle cuprinse într-o cutie împreună cu espușerea modului de întrebuințare și un penel 60 cr. [706] 16-17

În Sibiu se pot căpăta numai la F. A. Reissenberger; în Arad la Tonnes & Comp.; în Buda-Pesta la L. Edesky; în București la F. Brus, farmacist; în Viena la Filip Neustein, farmacist; se mai poate căpăta afară de aceea în toate farmaciile și băcăniile mai mari din Ungaria și Transilvania, precum și la depositul central de espediție, J. de Miller, farmacist, Brașov. (Transilvania).

Infallibil.

Retrimitem banii
primiți tuturor acelor,
cari nu va avè
efect

„Roborantium“

(mijloc de a cresce barba).

El lucră cu același efect la căpătina goală (pleșugie) la căderea părului, formarea petelor și la încărunțire.

După întrebuințare mai deasă garântăm succesul. Espediția în sticle originale cu fl. 1.50, la sticle de probă fl. 1 prin J. Grolich în Brünn.

„Roborantium“ s'a folosit cu succesul cel mai strălucit la slăbiciunea memoriei și la durere de cap.

Deposit principal în Transilvania: pentru Sibiu: numai la băcănia F. A. Reissenberger. București: R. Schmettau, farmacist de curte. Buda-pesta: Neruda Nándor, Hatvanergasse 10. Caransebeș: M. Vlad, farmacist. Lugos: L. Vértess, farmacist. Timișoara: Stefan Tárcaș, farmacist. Verșej: Sebastian Strach, farmacist.

Tot acolo se afă:

„Eau de Hébé“ alife orientale se țuă din care se nasce frăgeție, forme frumoase și albe la trup, depărtează petele de piele și de vârsat. — Prețul 85 cr. [743] 17

„Bouquet du Serail de Grolich.“

parfum de basmau pentru damele elegante. Dintre toate parfumurile cel mai bun. Pentru forma cea de tot frumoasă se poate întrebuința și ca prezente. Prețul fl. 1.50.

Nu este înșelătorie.